

СЕКЦІЯ 5. УЗАГАЛЬНЕННЯ, ВИВЧЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ БОЙОВОГО ДОСВІДУ, ЗАСТОСУВАННЯ СКЛАДОВИХ СИЛ ОБОРОНИ ДЕРЖАВИ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ПРАКТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

ГРАДЕЦЬКИЙ Андрій Вікторович,
кандидат юридичних наук, доцент
Київський інститут Національної гвардії
України

ВПРОВАДЖЕННЯ ДОСВІДУ СИСТЕМИ LOGFAS ЯК УМОВА ПІДВИЩЕННЯ БОЄЗДАТНОСТІ НГУ

У зв'язку з повномасштабною *війною*, розв'язаною РФ проти України, перед Національною гвардією України (НГУ) та іншими складовими силами оборони нашої держави постало питання прискорення процесу реформування системи тилового забезпечення військ і перетворення її на систему логістичного забезпечення відповідно до стандартів НАТО. Світова практика підтверджує ефективність саме логістичного підходу до забезпечення військових формувань усіма необхідними видами ресурсів. [1].

Відповідно до наказу Міністерства оборони України від 11.10.2016 р. № 522 «Про затвердження Основних положень логістичного забезпечення Збройних Сил України», логістика – це наука з планування й здійснення переміщення та забезпечення військ (сил), яка застосовується до аспектів військових операцій, пов'язаних із такими видами діяльності: проектування, розроблення (модернізація та модифікація), закупівля, зберігання, транспортування, розподіл, технічне обслуговування і ремонт, евакуація та утилізація МТЗ; транспортування особового складу; закупівля або будівництво, технічне обслуговування, експлуатація та реалізація військових об'єктів; закупівля або надання послуг із харчування, лазне-прального обслуговування тощо; медичне забезпечення.

Логістичне забезпечення НГУ має охоплювати: планування логістичного забезпечення, визначення потреб у матеріально-технічних засобах, розроблення технічних завдань на виробництво озброєння і військової техніки та матеріально-технічних засобів (ОВТ та МТЗ) для специфічних потреб НГУ, їх закупівлю, постачання, зберігання, ремонт, технічне обслуговування, контроль експлуатації (використання), реалізації, списання та утилізації надлишкового ОВТ та МТЗ, планування та здійснення військових перевезень у НГУ усіма наявними видами транспорту, розквартирування військ, закупівлю робіт та послуг, лазне-пральне та торговельно-побутове обслуговування, організацію харчування, закупівлю або будівництво, технічне обслуговування, експлуатацію об'єктів військової інфраструктури.

Логістичне забезпечення НГУ має відповідати наступним вимогам: відповідність нормативно-правовій базі щодо організації логістичного забезпечення НГУ, Збройних Сил та інших військових формувань держави;

централізована організація планування логістичного забезпечення, військових перевезень НГУ всіма наявними видами транспорту та підвезення МТЗ автомобільним транспортом; модульний та територіальний принципи побудови інфраструктури логістики НГУ; баланс між ефективністю логістичного забезпечення та досягненням максимальної економії державних коштів; чітка та прозора система управління логістичного забезпечення; забезпечення раціонального розподілу, своєчасного накопичення, належного зберігання непорушних та військових запасів МТЗ та можливість здійснювати їх своєчасний перерозподіл (оперативний маневр); ефективність та прозорість усіх процесів у сфері закупівель МТЗ для потреб НГУ, а також у ланках постачання (на складах, у транспорті) шляхом упровадження сучасних технологій та автоматизацію процесів; можливість виконувати весь комплекс завдань із логістичного забезпечення угруповань НГУ у мирний та воєнний час і здійснювати швидку перебудову (адаптацію) відповідно до змін обстановки; своєчасний та якісний ремонт ОВТ, списання (утилізація, реалізація) МТЗ; відповідність основним принципам керівництва логістичного забезпечення збройних сил країн – членів НАТО, а також схожих за завданнями формувань інших держав; взаємосумісність із системами логістики всіх складових сил сектору безпеки і оборони та максимальне наближення до логістичної складової суб'єктів національної економіки України; наявність системи підвищення кваліфікації особового складу, задіяного для виконання завдань логістичного забезпечення НГУ [2, с. 230–240].

Україна впроваджує натівську автоматизовану систему логістики LOGFAS. Як відомо, до НАТО входить 30 країн, розташованих на двох материках. Суттєвою проблемою Альянсу завжди було перекидання військ з країн з різними національними логістичними системами та мовами, зважаючи на їхні дороги, паливні системи, транспортні засоби тощо. У відповідь на це в 1995 році в Альянсі створили єдину систему логістики LOGFAS. Впровадження LOGFAS у ЗСУ та НГУ дозволять створити єдину автоматизовану систему управління логістичним забезпеченням і допоможе обмінюватися інформацією між штабами ЗСУ, НГУ й НАТО.

Члени Альянсу вносять у LOGFAS дані про кількість військових, зброю, потяги, порти, дороги тощо. Система автоматично планує військову операцію на базі цих даних: від підготовки та функціонування у поточному стані і до супроводу бойових операцій різного масштабу.

Кожен сегмент військової діяльності потребує визначеної шляхом моделювання кількості озброєння, спеціальної техніки, транспортних засобів, особового складу, пального, медикаментів, харчів, форми, боєприпасів тощо. І для того, щоб ці потреби задовольнити, потрібна система закупівлі, постачання, зберігання, ремонту, технічного обслуговування, контролю експлуатації, утилізації надлишків, планування і здійснення військових перевезень всього того, що ми перерахували. А ще – сервіс військового побуту і квартирування та обслуговування об'єктів військової інфраструктури. Це і є той немалий обсяг критично важливого функціоналу, який бере на себе військова логістика, що у

натовській архітектурі «J-структур» має власний кластер «J-4» – забезпечення й підтримки операцій.

Нині в ЗСУ також номінально створено структуру «J-4» (Головне управління логістики), нині триває етап набуття нею спроможності.

У процесі відбувається розмежування стратегічних і оперативних функцій логістичного забезпечення органів військового управління, а також прийняття системи класів постачання НАТО. Тобто, відбувається злиття напрямів тилового забезпечення і забезпечення озброєнням в одну чітку структуру. Ця ж архітектура матиме відповідники, умовно кажучи, і на рівні бригади («О-4»), батальйону («S-4»). Ця трирівнева вертикаль повністю відповідатиме за забезпечення військ всім необхідним шляхом постачання, закупівлі, зберігання і переміщення. Так відбувається структурна стандартизація за натовським взірцем – поки ЗСУ та НГУ не досягли повної сумісності у цьому та решті інших сегментах. [3].

Сучасна військова логістика має дозволяти ефективно реалізовувати функції матеріального постачання, технічного і транспортного забезпечення, експлуатації інфраструктури, а також аспекти медичного забезпечення. Реалізація цих функцій потребує комплексу пов'язаних між собою рішень, дій, процедур, процесів.

Ефективне функціонування військової логістики підрозділів НГУ є необхідною умовою підвищення їх боєздатності.

Список використаних джерел:

1. Альбоший О. В. Дослідження ризиків в системі логістичного забезпечення. Науково-практична конференція Національної академії Національної гвардії України 14 березня 2019 р., м. Харків С. 5–6.
2. Бондаренко О. Г., Товма Л. Ф., Нестеренко Р. В., Касім О. Г. Основні положення щодо логістичного забезпечення Національної гвардії України. Вісник економіки транспорту і промисловості. № 61, 2018. С. 230–240.
3. В сучасних війнах все вирішує адекватна швидкість. URL: <http://www.mil.gov.ua/ministry/zmi-pro-nas/2019/04/10/v-suchasnih-vijnah-vse-virishue-adekvatna-shvidkist> (дата звернення 17.10.2022 р.).